

ЛЕЗГИ Газет

Жуван Ватан, ватанэгълияр,
дидед чIал хуьх!

Квез алуькнавай 2017-йис мубаракрай!
Квез и чар хъызвайди Хив райондин ЗахитIрин почтадин начальник Саидагьмедова Надинат Умаровна я! И чарче заз ЗахитIрин юкван школадин коллективдиз риклин сидкьидай чухсагьул лугьуз кланзава. Чи гъвечи отделиниди 100-дав агакьна “Лезги газет” подписка авуна.

Къарабегов Руслан Мегьамедовичан регьбервилек квай мектебдин коллективди неинки са “Лезги газет”, гьакни лезги чIалал чапзавай вири журналарни подписка авуна. Абурун арада лезги чIалан тарсарин муаллим Къарабегов Мегьамедэмин Серкеревич ва гъвечи классрин муаллимар - Сефербегова Нурият Мирземегьамедовна, Исаева Сижарат Къазимегьамедовна, Алиева Зумрият Набиевна тафаватлу жезва.

Гъурметлу муаллимар ва амай жемьатар, квез алуькнавай 2017-йис мубаракрай! Къуй Квехъ сагьвал, риклера шадвал, квалера гъурмет, берекат, девлетар хъурай!

Салам гузвай мугьман хъыз, Гъич садрани квалармир
Къвезва квализ “Лезги газет”. Газет хъыр Лезги адет!

1920 – йисалай акъатзава

N 1 (10750) хемис 5 – январь, 2017 – йис WWW.LEZGIGAZET.RU

Къимет “Дагпечатдин” киоскрай - 16 манат

Бюджетар пайгардик кутан

29-декабрдиз РФ-дин Гъукуматдин Председатель Дмитрий Медведеван регьбервилек кваз 2017-2019-йисара регионрин ва чкадин бюджетар пайгардик кутан таъминарунин месэлайрай совещание кьиле фена. Адан кIвалахда Дагъустандин Кьил Рамазан Абдулатиповани иштиракна, хабар гузва РД-дин Кьилин ва Гъукуматдин Администрациядин пресс-кьуллугьди.

Премьер-министрди кьейд авурвал, бюджетрин алакъяар авай гьалдила Россиядин регионар яшайишдин ва экономикадин жигъетдай пайгардаказ вилик фин хейлин дережада аслу я. Дмитрий Медведеван гафаралди, вичин вахтунда регионрин финансриз талукъ яз гьалар хъсанардай, регионрин бюджетар пайгардик хъунин ва тайин тир дережада абуру чпи-чеп таъминарунин дережа хкаждай, территорияри чпин налогрин хсуси база мадни активдаказ артухарун патал шартIар яратмишдай мумкинвал гудай са жерге кьарарар кьабулнай. И кар патал, кьилди кьачуртIа, Налогрин ва Бюджетрин кодексрик дегишвилер кутунай.

“И муькьвара чна бюджет туйкьурь-

нин кIвалах акъалтIарна. Къведай йисуз регионриз куьмек гун, гьиле авай йисав геькьигайла, тахминан 9 процентдин артух жеда. Бюджет туйкьурьун регьят акъваз тавур шартIара ихътин кам кьачун са акъван кьулай хъайиди туш. Дотацияр 13 процентдин, субсидияр саки пудай са паюнин артухарзава. Нетижанда регионрин бюджетрин гьал санлай кьачурла, хъсан хъун ва абурун дефицит, гьиле авай йисав геькьигайла, 2019-йисалди саки кьве сеферда тIимил хъун лазим я”, - кьейдна министрдин кабинетдин кьили.

Ада мадни малумарайвал, 2017-йисалай Минфиндихъ галаз кутIуннавай икьардал асаслу яз федеральный дотацияр кьачузвай вирибуру регионрин экономикадин мумкинвилер артухарунин, бюджетрай менфятсуз харжияр тIимиларунин, гьа и саягьда дотацийрин дережа агъузрунин барадай чпин хивез мажбурнамаяр кьачун лазим я. И мажбурнамаяр кьилиз акъуд тавуртIа, регионрин бюджетрин хиве финансрин барадай жавабдарвал, са бязи дуьшуьшра лагьайтIа, РФ-дин субъектрин хиве жавабдарвал гьатда.

Дмитрий Медведева рикел хкайвал, 2017-йисалай экономика вилик тухунин

гьисабдай налогрин база артухарунин ре-кьелди иллаки виниз тир нетижаяр къазанмишай регионриз чара ийидай грантар 5 миллиард манатдилай 20 миллиард манатдив агакьдайвал артухарзава. Идалайни гьейри, къазанжийрал вегьезвай налогдин артух жезвай федеральный пай регионрин ихтиярда тунин кьарар кьабулнава. Ихътин серенжемри регионрин “командаяр” менфятлудаказ кIвалахунал желб авунин дережа хкажун лазим я.

Совещанидин сергьятра аваз федеральный бюджетдай регионриз субсидияр чара авуниз ва паюниз талукъ месэлайрални акъвазна. “Чна къведай йисан 1-февралдалди субсидияр регионрин арада паюнин кIвалах тестикьярун герек я. Икьарар кутIунин кампания 1-мартдалди акъалтIарун лазим я. Вири крар вахтунда кьилиз акъудун герек я. Федеральный бюджетдин такъатар датIана паюнин, цийи кьилелай пай хъувунин, гьакьикъатда дуьздаказ пландик кутун тавунвай такъатар ишлемишуниз килиг хъувунин гьалдал эхир эцигун герек я. И кар гьам федеральный министерствойриз, хилерин министерствойриз, гьамни регионриз талукъ я”, - кьейдна РФ-дин Гъукуматдин Председателди.

Къуллугьдал хкъя хъувуна

Хазран КЪАСУМОВ

Сулейман-Стальский райондин муниципалитетдин кьил хкъягъуниз талукъ райондин депутатрин Собранидин заседание 27-декабрдиз кьиле фена ва ам адан председатель Штибег Мегьамедханова тухвана.

Заседанида Кьиблепатан Дагъустандин территориальный округа РД-дин Кьилин патай тамам ихтиярар авай векил Али Хазбулатова, кьенепатан политикадин ва территорияр вилик тухунин рекъай АГП-дин Управленидин начальник - “Сулейман-Стальский район” муниципальный райондин кьил хкъягъунин конкурсдин комиссиядин председатель Мавлидин Маликова, РД-дин Кьилин ва Гъукуматдин Администрациядин кьенепатан политикадин рекъай Управленидин отделдин начальникдин заместителар Амир Мегьамедова, Физули Гьасанова, РД-дин Халкьдин Собранидин депутат Гьамидулагь Мегьамедова, райондин администрациядин, прокуратурадин, кьайдаяр хуьдай органрин, райондин патав гвай общественный тешкилатрин руководителрини жавабдар работникри, депутаты, хуьрерин поселенирин кьилери, массовый информациядин такъатрин векилри иштиракна.

Муниципальный райондин кьилин къуллугьдал хкъягъун патал, Н.Абдулмуталибовай гьейри, мад кьве кандидатура эцигнавай: райондин администрациядин кьилин заместитель Саид Темирханова ва “сельсовет Цмурский” хуьрун поселенидин кьил Раида Алибеговади. Документар ахтармишайдалай гьуьгъуниз конкурсдин комиссияди райондин кьилин къуллугьдал хкъягъун патал кьве кандидатдин - Нариман Абдулмуталибован ва Саид Темирханован кандидатураяр хкъяна.

Заседанидал рахайбуру райондин кьилин къуллугьдал Нариман Абдулмуталибов хкъя хъувунин тереф хвена, адан лайихлувилер кьейдна.

Заседанидал райондин Собранидин депутаты 2017-йис ва 2018-2019-йисарин пландин девирда муниципальный райондин бюджет, вирида сад хъиз сес гуналди, кьабулна.

УЬМУЬР

Хайи хуьруьвай яргъа - чи уьлкведин жуьреба-жуьре регионра яшамин жезвай кьепирвийри, кьуватар садна, гъвечи Ватан мублагъ авунин ниятралди мергьяматлувилин “Абад Кьепир” тIвар алай фонд тешкилнава...

▶ 7

ЯШАЙИШ

Заводда чи бубайрин девирда гьасилиз хъайи, гьуьгъунлай халкьдин рикелай ала-тай, менфятлу нямет тир нехун чIахар гьазурзава, абуру кьапара твазва, муьштерийрал агакьарзава.

▶ 10

Чи дамахарни чи даяхар

Рагнеда РАМАЛДАНОВА

Спортдин рекьяй еке важиблук авай - Олимпиададин кьугьунрин 2016-йис тарихда гьатна. Россиядин хкянавай команда тIалрани-хьугIалра тунатIани, вири чи риклери кIандайвал хьаначтIани, гьар гьикI ятIани гьахь винел акьалтна - Россиядин хкянавай командадик квай спортсменри 56 медаль кьазанмишуналди официалый тушир зачётда 4-чкадиз лайихлу хьана. Дагьустандин спортдин уьмуьрдани йис, санлай кьачурла, спортдин гзаф мярекатривни серенжемрив ацIанвайди тир. Чи спортсменри Олимпиададин, дуньядин, Европададин кесерлу майданра, республикада, уьлкведа киле феи спортдин акьажунрин майданра чпин гьунавар кьалурна. Спортдин мярекатрални серенжемрал гьалтайла, санлай 2016-йис чи республикадин уьмуьрда итижлуди ва хьсан нетижаяр кьазанмишиз алакьайди хьайидал шак алач. Кьейд авун лазим я хьи, санлай массовый спорт, ГТО комплекс вилик тухунал, республикада спортдин объектриз фикир гунал гьалтайлани йис писди хьанач. Алатай йисан лап эхирриз спортдин са шумуд объект ишлемишиз вахкуни шагьидвалзава. Республикадин дережада аваз тешкилай серенжемрин кьадарни тIимил тушир.

Адет хьанвайвал, чна гьар са йис алатайла, анжах чи халкьдин векилрикай, виридалайни хьсан 10 спортсмендин тIварар кьазва. Санлай кьачурла, чи ватандаши алатай йисуз пис нетижаяр кьазанмишнач. Абурукай чна газетдин гьар са нумрада хабарарни, муштулухарни ганай. ИкI, алатай йисан февралдиз чун **Икрам АЛИСКЕРОВА** (90 кг) Карелиядин Петрозаводск шегьерда "Карелиядин самбодин йикьар" тIвар алаз женгинин самбодай киле феи Россиядин чемпионатда 1-чка кьуналди шадарнай. Чна а чIавуз и акьажунра 1-чкадиз лайихлу хьайи спортсменри гуьгьунлай Болгариядин София шегьерда киле фидай дуньядин чемпионатда иштиракдайдакани хабар ганай. Чи кьегьал хци дуньядин майданрани вичин устадвал вини дережада аваз кьалурна. Икрам Алискерова дуньядин чемпионвилин тIвар кьазанмишна.

Алатай йисуз чав Белоруссиядин Минск шегьердайни шад хабар агакьнай. Ана грекнин римлуьрин жуьреда кьуршахар кьунай киле феи уьлкведин чемпионатда **Жавид Гьамзатов** 85 кг-дин заланвал авайбурун арада 1-чка кьунай. Гуьгьунлай Монголияда киле феи пешекарвилин турнирда иштиракуналди ва гьалибвал кьазанмишуналди ада Олимпиададин кьугьунра иштиракдай лицензия кьазанмишна. Августдиз чав Ж.Гьамзатова Олимпиадада буьруьнждин медаль кьазанмишнавай шад хабар агакьнай.

Радик (Абдурагьим) ИСАЕВАКАЙ, адан агалкьунрикай, кьилди кьачуртIа, ам Дагьустандин, Россиядин, Европададин ва дуньядин чемпионатрин призёр тирдакай гайи гьевечли макьалада, ада 2016-йисуз Азербайжандин хкянавай командадик кваз Бразилияда киле фидай Олимпиададин кьугьунра иштиракдайдини хабар авай. Рио-де-Жанейрода тхэквондодай 80 кг-длай артух заланвал авай спортсменрин арада ада кьизилдин медаль, Олимпиададин чемпионвилин тIвар кьазанмишуни неинки са чи халкь цаварик хIлурна. ИкI, Радик Исаев Дагьустандин ва Азербайжандин тхэквондодин тарихда Олимпиададин чемпионвилин тIвар кьазанмишнавай сад лагьай спортсмен я. Чи ватандашди кьазанмишнавай виниз тир тIварци кьунши кьве республикадин халкьар шадарна. Идахь галаз сад хьиз, Радик Исаев хайи маканда, Кьасумхуьрел, Махачкьалада... еке гуьрметдивди кьаршиламишун, адан агалкьун щад гьалара

кьейд авун риклел аламукьдай вакьийариз элкьвена.

Олимпиададин кьугьунрикай рахадайла, азаддаказ кьуршахар кьунай гимидин медалдиз лайихлу хьайи "лезги дувулар авай" руш **Наталья ВОРОБЬЕВАДИН** агалкьунрални чна дамахзава.

Олимпиададин кьугьунрилай кьулухь киле физвай Паралимпиадада Азербайжандин хкянавай командадик кваз вичин устадвал кьалурай чи ватандаш, вичин ерибине Кьурагь райондин Гельхенай тир (Азербайжанда хана, ана чехи хьанвай) **Камил АЛИЕВА** вилер зайифбурун арада кьезил атлетикадай гимидин медаль кьазанмишунни еке агалкьун тирди кьейд ийиз кIанзава.

Чун шадарай спортсменрин жергеда дзюдодай, самбодай ва универсальный женгерай вичин устадвал кьалурзавай **Аслан КЪУРБАНОВНИ** ава. Ада спортдин рекье кьазанмишнавай агалкьунрай алатай йисуз адаз Сулейман-Стальский райондин администрациядин, Собранидин депутатрин ва агьалийрин тIварунихьай пишкеш яз автомашин ганай, адан агалкьунри чун мадни шадардайдак умудар кьайди лагьанай. Са акьван вахт арадай тефенмаз чи руьгь ада мад хкажна: Румыниядин Плоешти шегьерда универсальный женгерай киле феи Европададин чемпионатда 2 - сеферда чемпионвилин тIвар кьазанмишна. Ноябрьдиз Аслана чун мад сеферда шадарна-Калужский областдин Медынь шегьерда универсальный женгерай киле феи дуньядин чемпионатда 90 кг-дин заланвал авайбурун арада чи ватандаш кьизилдин медалдиз (гила кьве сеферда дуньядин чемпион) лайихлу хьана. ИкI, ада тренерар-стхяар тир Кьурбановрин рехь уьзягдаказ давамарзавайди субутна.

Чи руьгьдин лувар хкажайбурук Словениядин Марибор шегьерда кикбоксингдай 100-лай виниз заланвал авайбурун арада Европададин чемпионвилин тIвар кьазанмишай (и тIвар ада 2014-йисузни кьазанмишнай) **Рагьим АЛИЕВНИ** ква. Инал риклел хкиз кIанзава, чи ватандаш Россиядин хкянавай командадик квай тек са дагьустанви тир.

Ноябрдин вацра Болгариядин София шегьерда самбодай киле феи дуньядин чемпионатда чухь дуньядин кьве чемпион хьанвайдакай хабар агакьна: Икрам Алискеровани (90 кг-длай артух заланвал) **Велимурад АЛХАСОВА** (57 кг-дин заланвал авайбурун арада) кьизилдин медалар кьазанмишна. Икьван чIавалдини спортдин майданра инанмишвилелди чпикай хабар ганвай кьве кьегьалди нубатдин сеферда чун шадарнай.

Испаниядин Мадрид шегьерда дзюдодай Европададин ачух турнирда Россиядин хкянавай командадик кваз иштиракдай 14 спортсмендикай 5 спортсменди кьизилдин медалар кьазанмишнай. Абурун арада **Ренат САИДОВНИ** (100 кг-длай гзаф заланвал) авай.

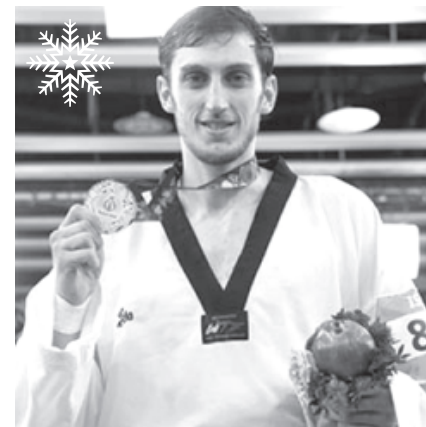
Каспийскда, Али Алиеван тIварунихь галай Спортдин дворецда, А.Алиеван экуь кьамат риклел хкунин лишан яз азаддаказ кьуршахар кьунай, гьакIни Бурятиядин меркез Улан-Удэ шегьерда и республикадин Кьилин призар патал киле феи международный турнирда **Даурен КУРУГЬЛИЕВА** 1-чкаяр кьуна. Гуьгьунлай чун ада мадни шадар хьувуна: Буйнакский райондин Буглен хуьре Хизри Шихсаидован призар патал азаддаказ кьуршахар кьунай Вирироссиядин ачух турнирда Даурен Куругьлиева гьалибвал кьазанмишна, галаз-галаз пуд йисуз кьилин пишкешдин - цийи иномаркадин - сагьиб чи кьегьал хцикай хьана.

Чи гьевечли ва чехи Ватанар машгьурзавай спортсменрихь чаз Цийи йисуз чандин сагьвал, кьилел ислягь цав, агалкьунар хьана кIанзава. Куй гуьндурар мадни виниз акьатрай!

2016-йисуз спортда кьазанмишнавай агалкьунриз килигна "Лезги газетдин" редакцияди лезгийрикай виридалайни хьсан 10 спортсмен яз хкянава:

Наталья Воробьева

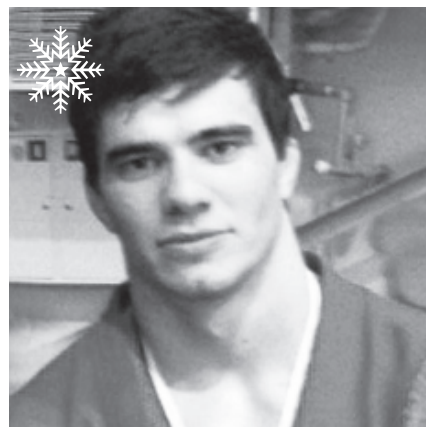
Радик Исаев

Жавид Гамзатов

Камил Алиев

Аслан Кьурбанов

Рагьим Алиев

Ренат Саидов

Даурен Куругьлиев

Икрам Алискеров

Велимурад Алхасов

ЯНУАРИЙ

ислен		2	9	16	23	30
саласа		3	10	17	24	31
арбе		4	11	18	25	
хемис		5	12	19	26	
жуьмя		6	13	20	27	
киш		7	14	21	28	
гьяд	1	8	15	22	29	

ФЕВРАЛЬ

ислен		6	13	20	27	
саласа		7	14	21	28	
арбе	1	8	15	22		
хемис	2	9	16	23		
жуьмя	3	10	17	24		
киш	4	11	18	25		
гьяд	5	12	19	26		

МАРТИ

ислен		6	13	20	27	
саласа		7	14	21	28	
арбе	1	8	15	22	29	
хемис	2	9	16	23	30	
жуьмя	3	10	17	24	31	
киш	4	11	18	25		
гьяд	5	12	19	26		

АПРЕЛЬ

ислен		3	10	17	24	
саласа		4	11	18	25	
арбе		5	12	19	26	
хемис		6	13	20	27	
жуьмя		7	14	21	28	
киш	1	8	15	22	29	
гьяд	2	9	16	23	30	

МАЙ

ислен		1	8	15	22	29
саласа		2	9	16	23	30
арбе	3	10	17	24	31	
хемис	4	11	18	25		
жуьмя	5	12	19	26		
киш	6	13	20	27		
гьяд	7	14	21	28		

ИЮНЬ

ислен		5	12	19	26	
саласа		6	13	20	27	
арбе		7	14	21	28	
хемис	1	8	15	22	29	
жуьмя	2	9	16	23	30	
киш	3	10	17	24		
гьяд	4	11	18	25		

ИЮЛЬ

ислен		3	10	17	24	
саласа		4	11	18	25	
арбе		5	12	19	26	
хемис		6	13	20	27	
жуьмя		7	14	21	28	
киш	1	8	15	22	29	
гьяд	2	9	16	23	30/31	

АВГУСТ

ислен		7	14	21	28	
саласа		1	8	15	22	29
арбе	2	9	16	23	30	
хемис	3	10	17	24	31	
жуьмя	4	11	18	25		
киш	5	12	19	26		
гьяд	6	13	20	27		

СЕНТЯБРЬ

ислен		4	11	18	25	
саласа		5	12	19	26	
арбе		6	13	20	27	
хемис		7	14	21	28	
жуьмя	1	8	15	22	29	
киш	2	9	16	23	30	
гьяд	3	10	17	24		

ОКТАБРИЙ

ислен		2	9	16	23	30
саласа		3	10	17	24	31
арбе		4	11	18	25	
хемис		5	12	19	26	
жуьмя		6	13	20	27	
киш		7	14	21	28	
гьяд	1	8	15	22	29	

НОВАМБРИЙ

ислен		6	13	20	27	
саласа		7	14	21	28	
арбе	1	8	15	22	29	
хемис	2	9	16	23	30	
жуьмя	3	10	17	24		
киш	4	11	18	25		
гьяд	5	12	19	26		

ДЕКАБРИЙ

ислен		4	11	18	25	
саласа		5	12	19	26	
арбе		6	13	20	27	
хемис		7	14	21	28	
жуьмя	1	8	15	22	29	
киш	2	9	16	23	30	
гьяд	3	10	17	24	31	

